

KunstKijken in West-Friesland

Bij Møhlmann onaanziënlijke aanzien waard

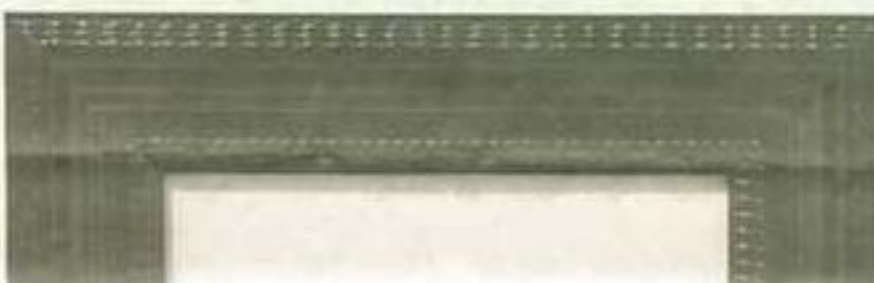
VENHUIZEN - Realist Rob Møhlmann presenteert tijdens zijn jaarlijkse solo-expositie niet alleen tientallen gloednieuwe stillevens. Dit jaar geeft hij zich ook als schrijver bloot. Tegelijk met de expositie vindt de presentatie plaats van zijn boek 'Schaamrood en andere optekeningen in zwart-wit'.

In het boek zijn notities, poëtische gedachten en prikkelende beschouwingen opgenomen. Het meest interessant is het gedeelte waarin Møhlmann overeenkomsten ziet tussen nieuwsfoto's en kunsthistorische afbeeldingen.

Aangrijpend

Sommigen van deze beeldparallellen waren kunsthistorici ook opgevallen. Zoals bij de aangrijpende foto van de troostweigerende Algerijnse moeder die op 24-9-1997 was afgedrukt in diverse kranten. De foto heeft equivalenten in de schilderkunst, waaronder 'De moeder van smarten' van Titiaan (1554). Soms zijn de vergelijkingen vergezocht maar de argumentatie van Møhlmann is meeslepend, want hij gaat niet over één nacht ijs. Hij onderkent bijvoorbeeld vormovereenkomsten tussen 'de geboorte van een ster', in 1995 gefotografeerd door telescoop Hubble en de 'Kolos' op een mezzotint uit 1808 van Goya. Møhlmann noemt zijn schrijverij een bijproduct van zijn schilderkunstige activiteiten.

De teksten en oneliners haken echter wel aan bij de stillevens. Of hij nu schrijft of schildert,

1808 van Goya. Møhlmann noemt zijn schrijverij een bijproduct van zijn schilderkunstige activiteiten.

De teksten en oneliners haken echter wel aan bij de stillevens. Of hij nu schrijft of schildert, Møhlmann probeert consequent grip te krijgen op de complexe werkelijkheid. Op schrift door middel van het noteren van gedachtesprongen en het trekken van vergelijkingen. In zijn schilderijen door het schilderen van alledaagse voorwerpen, vanuit allerlei gezichtspunten. Altijd op ware grootte, conform de werkelijkheid.

Een werkelijkheid die hij zelf 'absoluut abstract' noemt (deed Mondriaan niet een vergelijkbare uitspraak?). De meest recente schilderijen zijn ook ontstaan vanuit de drang van de kunstenaar de werkelijkheid te ontrafelen. Schilder en publicist Diederik Kraaypoel schreef daarover in 2003: 'Zijn werk is met het ontledmes geschilderd'. Een rake observatie, maar er is meer. Langzamerhand worden de schilderijen melancholischer.

Ironisch

Daarnaast komen ironische en relativiserende details vaker voor. Een schilderij bevat bijvoorbeeld een allang uitgebloeid boekje tulpen waar nog steeds een kaartje met 'succes' aan hangt. Møhlmann relativeert ook zijn bestaan als kunstenaar.

Eind vorig jaar exposeerde hij schilderijen met 'glaswerk' in het Nationaal Glasmuseum te Leerdam. Op de uitnodiging voor de opening van deze expositie werd hij aangeprezen als 'momenteel de belangrijkste glasschilder van Nederland'. Waarop Møhlmann, die al weer enige tijd in Venhuizen woont, met West-Friese nuchterheid opmerkte dat 'momenteel' slechts tijdelijkheid impliceert.

Het valt echter wel op dat de expositie nogal wat schilderijen met flessen bevat. Glas is door de artistieke uitdaging die het schilderen hiervan biedt, bij meer stillevenschilders een geliefd onderwerp. Møhlmann voegt er ironie aan toe. Het voor zijn doen grote schilderij van 70 x 70 cm: 'De vierkante fles', bevat een Bokmales te midden van allerlei voorwerpen, waaronder de dop van een fles Cointreau.

De dop verwijst samen met de Franse driekleur, (gevormd door een rechtop gezet vliegenierspeldje), subtiel naar de overname van de Hollandse jeneverfabriek door de Franse

Het drieluik 'Voorspel', 'Tussenspel' en 'Naspel' van Rob Møhlmann in Museum Møhlmann in Venhuizen. Foto Theo Groot

Expositie: solo-expositie met recente stillevens van Rob Møhlmann; groepsexpositie rond 18 realisten; op zaal: werk uit de museumcollectie en het volledige Canto-project; Museum Møhlmann, De Buurt 60, Venhuizen; geopend: vrijdag t/m zondag 13.00-17.00 uur (tevens tweede paasdag); t/m 17 april.

onderneming die ook Cointreau fabriceert. Op zulke dubbele bodems zijn kunsthistorici dol. Je zou bijna de perfectie van stofuitdrukking en compositie over het hoofd zien. Dit jaar valt de, in vergelijking met voorgaande jaren, lichtgekleurde achtergrond op, die Møhlmann menig zweetdruppeltje kostte door de moeilijkheidsgraad hiervan.

Voor een kunstenaar die de werkelijkheid schilderen wil, was dit een onontkoombaar voortvloeiende van de verhuizing naar een lichter atelier. De expositie bevat meer opvallende kunstwerken. Een verhaal apart vormt het drieluikje met een rond cakeje dat, als in een stripverhaal, uiteindelijk opgegeten is door een dikke vlieg. Via dit drieluik dat de titel 'Voorspel, Tussenspel' en 'Naspel' kreeg, schuurt hij bovendien aan de uitersten van het stillevengere. Zijn deze schilderijen met een vretende vlieg strikt genomen nog wel stillevens? Het antwoord van Møhlmann is simpel. Hij vond in

zijn atelier drie dode vliegen. De verschillende lichaamshoudingen maakten het mogelijk ze in diverse posities op de cake te plaatsen, waardoor levende vliegen worden gesuggereerd.

Vliegen

De kijker wordt hier misleid maar toch is het drieluik typerend voor Møhlmann. Want wie schildert er nu dode vliegen? Op zijn recente schilderijen zoek je vergeefs naar bewust bij elkaar gezochte voorwerpen die commercieel interessante stillevens opleveren. Door het schilderen van dode vliegen, pissebedden, vleermuizen of dingen als kapotte snoeren en stekkers, maakt Møhlmann het onaanziënlijke het aanzien waard.

Met 'dit maak ik nooit meer mee', schetst hij bijvoorbeeld zijn verbazing toen hij een (prachtig geschilderde) gemummificeerde relmuis verkocht aan de brenger van dit kleinood. 'Het moet geschilderd worden' zegt Møhlmann eenvoudig. En zo is het. Van voren, van achteren, van bovenaf en van opzij wordt de werkelijkheid zo scherp, maar ook zo gevoelig ontled, dat geen foto er tegenop kan.

LIDA BONNEMA

MEDISCHE DIENSTEN

HUISARTSEN
WEST-FRIESLAND: Centrale Huisartsen Post, Maelsonstraat 5, Hoorn, tel. 0229-297800. Voor spoedeisende huisartsenzorg in West-Friesland (en Wieringermeer) tijdens avond, nacht, weekend en feestdagen. Bezoek van het spreekuur of een huisbezoek kan alleen na telefonische afspraak. Op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur belt men de eigen huisarts.

OB DAM/HENS BROEK: Voor spoedeisende huisartsenzorg tijdens avond, nacht en weekend kunnen de patiënten van dokter Ruijter uit Obdam terecht bij de huisartsenpost in Hoorn. Patiënten van dokter Dijkstra uit Hensbroek vallen onder de Huisartsenpost Alkmaar, James Wattstraat 7, tel. 072-5180618 (bezoek alleen op afspraak). ZEEVANG: voor huisartsenzorg tijdens